

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

The Factors Influencing Vocational Education Students' Argumentative Skills

นรนิติ พรหมพิน^{1*}, ชาคริต สุริยะฉาย², ปราโมทย์ กล้าหาญ³,
จักรินทร์ ดำรักษ์⁴, และชัยวิชิต เขียรชนะ⁵

Noranit Prompoun^{1*}, Chakrit Suriyachay², Pramote Klahan³,
Jakarin Damrak⁴ and Chaiwichit Chianchana⁵

^{*1,2,3,4,5} สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร 10800

^{*1,2,3,4,5} Vocational and Technical Education Management Program, Department of Technical Education
Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok,
Bangkok, 10800

Received : March 14, 2024 Revised : December 6, 2024 Accepted : December 10, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญคัดเลือกแบบเจาะจง คือนักเรียนที่ยังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง และทำการตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูล โดยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา มี 7 ปัจจัย คือ รุ่นที่การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน ศักดิ์ศรีสถาบัน ครอบครัว ปัญหาส่วนตัว เพื่อน และสารเสพติด

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาท, นักเรียนอาชีวศึกษา

Abstract

The study on the factors influencing conflicts among vocational students is qualitative research aimed at identifying the factors contributing conflicts among these students. The study utilized semi - structured and in - depth interviews as research tools. Key informants were purposively selected, specifically, students currently enrolled in vocational institutions under the jurisdiction of the Office of the Vocational Education Commission in Bangkok who have been involved in violent incidents. The data was verified using triangulation, revealing seven factors contributing to conflicts among vocational students: senior students, the commute from home to the institution, institutional pride, family, personal issues, friends, and substance abuse.

Keywords : Factors Influencing Interpersonal Conflicts, Vocational Students

*นรนิติ พรหมพิน

E-mail : plam.noranit@gmail.com

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยกระทรวงศึกษาธิการในฐานะดูแลเรื่องการจัดการศึกษา ได้นำนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกันเพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้ และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม โดยส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน คือ พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีวิสัยทัศน์คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง เน้นผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับ ความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

การพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง จำเป็นต้องเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพทั้งในระบบการศึกษา และโครงสร้างของสังคม เพื่อให้สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต โดยหัวใจของการพัฒนาประเทศ คือ การศึกษา ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางสติปัญญา โดยสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความปลอดภัย และมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การขยายตัวของวัฒนธรรมตะวันตก รวมถึงสภาวการณ์ปีบริดตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ผู้ปกครองหมดเวลาไปกับการประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้มีเวลาใกล้ชิดและอบรมดูแลบุตร

หลานของตนเองน้อยลง ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการดำรงอยู่ร่วมกันของคนไทยในยุคปัจจุบันนำไปสู่ปัญหาทางด้านความประพฤติที่กระทบต่อศีลธรรมและวัฒนธรรมของเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้น (กฤตพร ชุมสุวรรณ, 2559)

ปัญหาสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทยไม่เลือกศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาเท่าที่ควร คือปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีจะปรากฏให้เห็นตามหน้าสื่ออยู่บ่อย ๆ ทั้งในสถานศึกษาและต่างสถานศึกษา โดยเหตุทะเลาะวิวาทแต่ละครั้งส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิต นอกจากนี้ยังมีประชาชนบางส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการทะเลาะวิวาทในครั้งนั้น ๆ ด้วยเมื่อเป็นเช่นนี้บ่อยครั้ง ก็ทำให้ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ลูกหลานศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา แม้จะทราบดีว่าเมื่อจบการศึกษาก็มีงานรองรับแน่นอน และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนัก (ฐาปนัส เรืองรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท, 2563)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology)

3.2 ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ และวิธีการคัดเลือก

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) คือ นักเรียนที่ยังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญออกเป็น 4 กลุ่มดังต่อไปนี้

3.2.1 นักเรียนที่รับรุ่น คือ นักเรียนที่ถูกบังคับหรือถูกข่มขู่ หรือมีเจตนาเข้ามาศึกษาต่อเพียงเพราะต้องการรับรุ่น หรือยินดีเข้าร่วมกลุ่มตามการเชิญชวนของ

3.2.2 นักเรียนที่ออกจากรุ่น คือ นักเรียนที่เคยรับรุ่น แต่ปัจจุบันออกจากกรรับรุ่น โดยปฏิเสธไม่เข้าร่วมกิจกรรมตามรุ่นที่กำหนดหรือขึ้นนำ และยังคงศึกษาอยู่ที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งเดิม

3.2.3 นักเรียนที่ไม่เคยรับรุ่น คือ นักเรียนที่ปฏิเสธการรับรุ่นตามการเชิญชวน บังคับ ช่มชู้ ของรุ่นที่อยู่ในกิจกรรมที่รุ่นที่กำหนดหรือขึ้นนำ และยังคงศึกษาอยู่ที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งเดิม

3.2.4 นักเรียนที่อยากออกจากรุ่น คือ นักเรียนที่รับรุ่นแต่ปัจจุบันมีความต้องการออกจากกรรับรุ่นแต่ยังไม่สามารถปฏิเสธการเข้าร่วมกิจกรรมตามรุ่นที่กำหนดหรือขึ้นนำได้ และยังคงศึกษาอยู่ที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งเดิม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และคำถามในการวิจัยเป็นคำถามที่ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยประเด็นคำถามดังนี้

- 1) เหตุใดนักเรียนจึงก่อเหตุทะเลาะวิวาท
  - 2) นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดนักเรียนจึงเลือกใช้ความรุนแรงในการยุติปัญหา
  - 3) นักเรียนคิดว่าวิธีการเลี้ยงดูในครอบครัว มีผลต่อการใช้ความรุนแรงหรือไม่ อย่างไร
  - 4) รุ่นที่เป็นคนทีกระตุนให้เกิดความคึกคะนองและทำให้ออกเหตุทะเลาะวิวาทหรือไม่ อย่างไร
  - 5) นักเรียนคิดว่ารุ่นพี่หรือเพื่อนของนักเรียนมีการปลุกฝังค่านิยมในการทะเลาะเบาะแว้งกับสถาบันอื่นหรือไม่ อย่างไร
  - 6) ในความคิดของนักเรียน ศักดิ์ศรีของสถาบันเป็นเหตุที่ทำให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือไม่ เพราะเหตุใด
  - 7) การที่สถาบันการศึกษาอยู่ใกล้กัน หรือเป็นทางผ่านในการเดินทาง เป็นเหตุของการทะเลาะวิวาทหรือไม่ เพราะเหตุใด
  - 8) ที่สังคมมองว่าการที่นักเรียนอาชีวศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทเพื่อต้องการเรียกร้องความสนใจ นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดนี้อย่างไร
  - 9) นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการทะเลาะวิวาท
- การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ และปรับปรุง

แก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้แบบสัมภาษณ์สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เมื่อทำการตรวจสอบแล้วผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปเก็บข้อมูลในภาคสนามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเป็นคนรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.4.1 การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยวิทยานิพนธ์ เอกสาร หนังสือ วารสาร บทความวิชาการ บทความวิจัย เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถาบันการศึกษาของไทย และต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาวิจัยให้สมบูรณ์ และนำข้อมูลดังกล่าวที่ได้มากำหนดขอบเขต และทิศทางในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

3.4.2 การศึกษาภาคสนาม (Field Research) ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่ในการวิจัยโดยผู้วิจัยเน้นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีประวัติการทะเลาะวิวาท ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยศึกษาจากกรณีศึกษา (Case Study) ที่เกิดขึ้นจริงและใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) อย่างละเอียดเพื่อนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองจากนักเรียนที่ยังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง โดยแจ้งวัตถุประสงค์ในการศึกษา คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ และอธิบายเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ความเข้าใจตรงกันก่อนสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมข้อมูลของแต่ละบุคคลเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ตรงกันกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าในการวิจัย เนื่องจากกรวิจัยเชิงคุณภาพมีความยืดหยุ่นสูง ผู้วิจัยจึงต้องใช้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยเลือกการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method) คือ การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านบุคคล เพื่อพิจารณาว่าถ้าผู้ให้ข้อมูลต่างตัวบุคคลจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกโดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ผลการวิจัยออกมาครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด

3.6 จริยธรรมในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับจริยธรรมในการวิจัยโดยดำเนินการดังนี้

3.6.1 ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้มีการแจ้งวัตถุประสงค์ ในการวิจัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ โดยข้อมูลการวิจัยจะต้องมีความละเอียดและชัดเจน

3.6.2 ในการขอความร่วมมือของผู้วิจัยต่อผู้ให้ข้อมูลนั้น ได้รับความยินยอมและสมัครใจในการให้ข้อมูล ซึ่งถ้าหากผู้ให้ข้อมูลไม่ยินยอมผู้วิจัยจะไม่บังคับ ช่มชู้ เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูล

3.6.3 ในการสัมภาษณ์และการรับข้อมูล ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลสู่สาธารณะ โดยเก็บรักษาให้เป็นความลับ

3.6.4 การนำเสนอผลงานการวิจัยจะดำเนินการวิจัยโดยปราศจากอคติ และนำเสนอผลการวิจัยแบบตรงไปตรงมา ตามข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม และจะไม่ปรากฏชื่อของผู้ให้ข้อมูลในการนำเสนอผลงานวิจัย

4. ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) การศึกษาจากกรณีศึกษา (Case Study) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) จากนักเรียนที่ยังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 การจัดหมวดหมู่จำแนกประเภทปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

หมวดหมู่	ดัชนีในหมวดหมู่
รุ่นพี่	“รุ่นพี่ปลุกฝังให้อาตมา” “ระบบรุ่นพี่” “ระบบ” “เป็นพี่น้อง”
การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน	“ไกลกว่าถ้าไม่ทำเขา เขาก็จะทำเรา” “มันเป็นสถานการณ์ซึ่งหน้า รอไม่ได้จึงลงมือ” “เวลากลับจะเจอกันได้ อาจกลับสายเดียวกัน” “ همین ซีนี่หนักันอยู่แล้ว”
ศักดิ์ศรีสถาบัน	“ถือว่าพี่น้องโรงเรียนเดียวกัน” “เอาคืนกับความแค้นของอดีต นั่นคือสถาบัน” “ศักดิ์ศรีสถาบัน” “เราเคยผ่านพวกใหญ่ ๆ มาแล้ว เรามิพวกเวอร์”
ครอบครัว	“พ่อทำร้ายแม่ ทำให้เห็นความรุนแรงจนชิน” “ถูกปลุกฝังให้ไม่ยอมคน” “พ่อกับแม่มีการทะเลาะกัน มีการใช้ความรุนแรงให้เห็น” “คนแถวบ้านมีตบตีกัน”
ปัญหาส่วนตัว	“สถาบันไม่มีส่วนเพราะโตแล้วจะเป็นปัญหาส่วนตัวมากกว่าจะเจอกันข้างนอก” “ همین ซีนี่หนักันอยู่แล้ว”
เพื่อน	“รักเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนถูกทำร้าย”
สารเสพติด	“มีการใช้สารเสพติด”

ตารางที่ 2 ร้อยละของปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

หมวดหมู่	ความถี่	ร้อยละ
รุ่นพี่	12	38.710
การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน	6	19.355
ศักดิ์ศรีสถาบัน	5	16.129
ครอบครัว	4	12.903
ปัญหาส่วนตัว	2	6.452
เพื่อน	1	3.226
สารเสพติด	1	3.226

“ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษามี 7 ปัจจัย คือ รุ่นพี่ การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน ศักดิ์ศรีสถาบัน ครอบครัว ปัญหาส่วนตัว เพื่อน และสารเสพติด” ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยด้านรุ่นพี่ ที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...เพราะความแค้นในอดีต ถูกรุ่นพี่ปลุกฝังให้อาตมา แม้จะไม่ได้ทะเลาะกันมาก่อนก็ตาม...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...เพราะเด็กวัยรุ่นช่วง ปวช. 1 - 3 มีอารมณ์ร้อน คือ มีความคึกคะนองประเภอกับระบบรุ่นพี่บังคับกดดันมีทั้งรุ่นพี่ที่อยู่ในโรงเรียนและที่จบไปแล้ว...” (St_3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีแต่เขาห้ามไม่ให้เราหาเรื่องใครก่อน แต่ถ้าเรื่องมาหาต้องลงมือ รุ่นพี่สอนว่าให้เราต้องป้องกันตัวทำยังไงก็ได้เพื่อให้อาตมาไปหาพ่อแม่ให้ได้...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...รุ่นพี่ปลุกฝังให้เอาคืนกับสถาบันที่เคยมีความแค้นกันในอดีต รุ่นพี่จะมีการเช็คระบบโดยใช้ความรุนแรงลงโทษถ้าทำกิจกรรมที่เขากำหนดไม่ได้ ไม่เป็นที่พอใจ เช่น กิจกรรมกินเหล้าด้วยกัน ทุกคนจะต้องกินเหล้าจนหมดถึงจะสามารถเลิกจากกันได้ซึ่งเราต้องช่วยกันกินทุกคนแม้จะหมดแล้วก็รีบหามาเพิ่มเรื่อย ๆ ไม่ยอมให้หมดได้ ถ้าทำไม่ได้ก็จะลงโทษด้วยการเตะ คือทำอะไรต้องทำด้วยกันร่วมกันทำรุ่นพี่ถึงจะพอใจ...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีส่วนทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท เพราะระบบจะกดดัน และความรุนแรงในตัวระบบเอง แม้ในสถาบันเดียวกันเด็กในระบบกับเด็กนอกระบบยังมีการทะเลาะวิวาทกัน...” (St_3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...รุ่นพี่ปลุกฝังให้ระวังตัว ใครมาทำร้ายเราเราต้องสู้ มันมาแล้วอย่าถอยอย่างกลัวอะไร...” (St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...อาจจะมีส่วน เพราะถ้าเขารู้ว่าคนเรียนที่นี่แล้วเคยทำคนอื่นเสียชีวิต เขาอาจจะเอาคืนเพราะถือว่าเป็นพี่น้องโรงเรียนเดียวกัน...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...รุ่นพี่จะปลุกฝังให้เราเอาคืนกับความแค้นของอดีต นั่นคือสถาบัน เพราะบุคคลจบออกไปแล้ว...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีส่วน แม้แต่ในวิทยาลัยเดียวกัน ในระบบกับนอกระบบยังทะเลาะวิวาทกัน...” (St_3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สอนให้เรารู้จักป้องกันตัว และระวังภัยอย่าให้ตัวเองเป็นอันตรายได้...” (St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีการจับคู่สถาบันคู่อริในอดีตสืบทอดกันมาก่อนนั้น มีหลายสถาบัน แต่ที่เหลือปัจจุบันคือ A1 A2 เดิมเขาไม่ยุ่ง แต่เรายุ่งเขาก่อน

รุ่นพี่กดดันให้เล่นเขา...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

4.2 ปัจจัยด้านการเดินทางจากบ้านถึงสถาบันที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...เกรงว่าถ้าไม่ทำเขา เขาก็จะทำเราและเหตุการณ์อาจจะหนักกว่านั้นได้...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ในเวลานั้นไม่มีใครช่วยเราได้ มันเป็นสถานการณ์ซึ่งหน้า รอไม่ได้จึงลงมือ...” (St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...เวลากลับจะเจอกันได้ อาจกลับสายเดียวกัน...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถาบันใกล้กันเป็นเหตุ การเดินทางไปเจอกันก็เป็นเหตุ...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีส่วนเพราะ همینชื้อหน้ากันอยู่แล้ว...” (St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...อาจมีส่วนในการทำให้เกิดการก่อเหตุทะเลาะวิวาท...” (St_3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

4.3 ปัจจัยด้านศักดิ์ศรีสถาบัน ที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...อาจจะมีส่วน เพราะถ้าเขารู้ว่าคนเรียนที่นี่แล้วเคยทำคนอื่นเสียชีวิต เขาอาจจะเอาคืน เพราะถือว่าเป็นพี่น้องโรงเรียนเดียวกัน...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีส่วนปลุกฝัง รุ่นพี่จะปลุกฝังให้เราเอาคืนกับความแค้นของอดีต นั่นคือสถาบัน เพราะบุคคลจบออกไปแล้ว...” (St_1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ศักดิ์ศรีสถาบันมีนับเป็นเหตุหนึ่ง มีการประกาศศักดิ์ศรี ความเป็นอาณาจักรพื้นที่เฉพาะของแต่ละสถาบัน ย่านนั้นเป็นของ

สถาบันหนึ่ง อีกย่านหนึ่งเป็นของอีกสถาบันจะ
ล้ำแดน ล้ำพื้นที่กันไม่ได้ มีการพ่นทำ
เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ของแต่ละสถาบัน
อย่างชัดเจน...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่
2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ศักดิ์ศรีสถาบันเป็นเหตุได้ เพราะมีการ
จับคู่สถาบันคู่อริในอดีตสืบต่อกันมา ก่อนนั้นมี
หลายสถาบัน แต่ที่เหลือปัจจุบันคือ A1 A2
เดิมเขาไม่ยุ่งแต่เรายุ่งเขาก่อน รุ่นที่กุดตัน
ให้เล่นเขา...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่
2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...เป็นการเรียกร้องความสนใจว่าเราเคย
ผ่านพวกใหญ่ ๆ มาแล้ว เรามีพาวเวอร์...”
(St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

4.4 ปัจจัยด้านครอบครัว ที่ส่งผลการทะเลาะ
วิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...พ่อกับแม่มีการทะเลาะกัน มีการใช้
ความรุนแรงให้เห็นจนเกิดการซึมซับพฤติกรรม
ความรุนแรง ก้าวร้าว เป็นคนอารมณ์ร้อน
ควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ได้...” (St_1 สัมภาษณ์
เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...คนแถวบ้านมีตบตีกัน ทำให้เห็นเป็น
เรื่องปกติ...” (St_2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2
กุมภาพันธ์ 2567)

“...ถูกปลุกฝังให้ไม่ยอมคน ถ้าเขาจะทำ
เราก่อน...” (St_3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2
กุมภาพันธ์ 2567)

“...เพราะครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง
คือพ่อทำร้ายแม่ ทำให้เห็นความรุนแรงจน
ชิน...” (St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์
2567)

4.5 ปัจจัยด้านปัญหาส่วนตัว ที่ส่งผลการทะเลาะ
วิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...สถาบันไม่มีส่วนเพราะโตแล้วจะเป็น
ปัญหาส่วนตัวมากกว่าจะเจอกันข้างนอก...”
(St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีส่วนเพราะ همینชู้หน้ากันอยู่แล้ว...”
(St_4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

4.6 ปัจจัยด้านเพื่อน ที่ส่งผลการทะเลาะวิวาท
ของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...รักเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนถูกทำร้าย มัน
เป็นเหตุซึ่งหน้าถือเป็นการป้องกันตัวถ้าไม่ทำ
เขาเขาก็จะทำร้ายเรา เห็นเขามีอาวุธที่
เหนือกว่าและมีกำลังคนมากกว่า...” (St_1
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

4.7 ปัจจัยด้านสารเสพติด ที่ส่งผลการทะเลาะ
วิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

“...มีการใช้สารเสพติดทำให้ศึก และเรา
ต้องเอาคืนถ้ามีใครมาทำข่มไม่ได้ คือทำร้าย
ร่างกาย แต่ถ้าแค่พูดไม่เอาคืน ไม่หาเรื่องใคร
ก่อนเสี่ยงการประทะ เราต้องลงมือทำเอง
เพราะไม่ใช่กฎหมายตัดสิน เพราะคิดว่าลงโทษ
ไม่ยุติธรรมเดี๋ยวก็หลุดออกไป ควรมีการลงโทษ
ให้รับโทษที่สาสมกับการกระทำ...” (St_4
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567)

5. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลการทะเลาะวิวาท
ของนักเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาสถานศึกษา
อาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า
ปัจจัยที่ส่งผลการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา
มี 7 ปัจจัย คือ รุ่นพี่ การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน
ศักดิ์ศรีสถาบัน ครอบครัว ปัญหาส่วนตัว เพื่อน และ
สารเสพติด

ภาพที่ 1 ภาพปัจจัยที่ส่งผลการทะเลาะวิวาทของ
นักเรียนอาชีวศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาสถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษามี 7 ปัจจัย คือ รุ่นพี่ การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน ศักดิ์ศรีสถาบัน ครอบครัว ปัญหาส่วนตัว เพื่อน และสารเสพติด” ดังนี้

6.1 รุ่นพี่ คือ นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นที่สูงกว่าหรือนักเรียนที่จบไปแล้ว โดยเข้ามามีบทบาทในการแนะนำให้คำปรึกษา หรือส่งเสริมพัฒนาการในนักเรียนรุ่นน้องเพื่อชี้แนะ และส่งเสริมความเข้าใจในทางการเรียนรู้ และการปรับตัวในสถานศึกษา อีกทั้งรุ่นพี่มีส่วนส่งผลกระทบต่อในทางวัฒนธรรมและสังคมภายในสถาบันการศึกษาด้วย รุ่นพี่ที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาได้ทั้งทางบวกและทางลบ ขึ้นอยู่กับบทบาท พฤติกรรม และอิทธิพลที่มีต่อนักเรียนในสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา โดยสอดคล้องกับ กฤตพร ชุมสุวรรณ (2559); อิศเรศวร์ ลักษมีพิเชษฐ์ (2561); สุณีย์ กัลป์ยะจิตร, และคณะ (2561); พระครูกิตติวราทร, และคณะ (2561); ฐานันท์ เรื่องรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท (2563) คือ รุ่นพี่ในสถาบันปลูกฝังความเชื่อ ความศรัทธา และค่านิยมผิด ๆ ให้รักศักดิ์ศรีของสถาบันตนเอง ประกอบกับความกดดันจากรุ่นพี่ สอนว่าสถาบันของตนเองเป็นสถาบันที่ดีและเก่ง ประกอบกับรุ่นพี่ยุ่ง รวมถึงรุ่นพี่ที่ออกจากสถาบันไปแล้วบอกให้รุ่นน้องเดินตามรอยของรุ่นพี่ ซึ่งรุ่นน้องทุกคนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อเป็นการแสดงให้ถึงความ เป็นสถาบันเดียวกัน และเป็นการประกาศศักดิ์ศรีให้สถาบันอื่นรับรู้ รวมทั้งเมื่อมีการถูกกระทำด้วยความรุนแรงกับนักเรียนของสถาบันตนเอง จะต้องมีการแก้แค้น เพื่อเป็นการรักษาศักดิ์ศรี และการแก้แค้นให้แก่สถาบันตนเองอีกด้วย

6.2 การเดินทางจากบ้านถึงสถาบัน อาจทำให้เจอนักเรียนต่างสถาบันที่ถูกรุ่นพี่ปลูกฝังทัศนคติไม่ดี หรือนักเรียนต่างสถาบันที่มีปัญหาส่วนตัว ทำให้เกิดการเผชิญหน้ากัน โดยสอดคล้องกับ กฤตพร ชุมสุวรรณ (2559) คือ ที่ตั้งของวิทยาลัย เช่น สถานศึกษาอยู่ใกล้กัน จึงทำให้ต้องเดินทางมาเส้นเดียวกัน นั่งรถเมล์สายเดียวกัน จะมีการประกาศศักดิ์ศรีว่าใครเป็นเจ้าของ

6.3 ศักดิ์ศรีสถาบัน คือ วัฒนธรรม และมารยาทของสถาบันที่รุ่นพี่ทำการปลูกฝัง ซึ่งมีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียน โดยสอดคล้องกับ กฤตพร ชุมสุวรรณ (2559); สุณีย์ กัลป์ยะจิตร, และคณะ (2561); ฐานันท์ เรื่องรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท (2563) คือ ปลูกฝังให้รักษาศักดิ์ศรีของสถาบันตนเอง ซึ่งรุ่นน้องทุกคน

จะต้องปฏิบัติตามเพื่อเป็นการแสดงให้ถึงความ เป็นสถาบันเดียวกัน และเป็นการประกาศศักดิ์ศรีให้สถาบันอื่นรับรู้ รวมทั้งเมื่อมีการถูกกระทำด้วยความรุนแรงกับนักเรียนของสถาบันตนเอง จะต้องมีการแก้แค้น เพื่อเป็นการรักษาศักดิ์ศรี และการแก้แค้นให้แก่สถาบันตนเอง

6.4 ครอบครัว เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยการแสดงออกทางพฤติกรรมที่รุนแรงของบุคคลในครอบครัว สภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์หรือมีปัญหาต่าง ๆ จึงส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและความรู้สึกของนักเรียน โดยสอดคล้องกับ ฐานันท์ เรื่องรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท (2563) คือ การอบรมเลี้ยงดู และสภาพครอบครัวที่ไม่ดี ซึ่งครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นสาเหตุของการใช้ความรุนแรง ครอบครัวไม่มีเวลาดูแล ขาดความสัมพันธ์ใกล้ชิดพ่อแม่แยกทางกัน การเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีลักษณะเผด็จการ ก้าวร้าว และขาดความอบอุ่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาและเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน นอกจากนั้นบุคคลอื่นในครอบครัวมีผลต่อการใช้ความรุนแรงเช่นเดียวกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ตลอดจนคุณภาพชีวิตของแต่ละครอบครัวที่แตกต่างกัน

6.5 ปัญหาส่วนตัว คือพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น ปัญหาทางจิตเวช ปัญหาสุขภาพ หรือปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ อาจทำให้นักเรียนมีความเครียด หรือไม่พร้อมที่จะจัดการกับสถานการณ์บางอย่าง จึงส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยสอดคล้องกับ ฐานันท์ เรื่องรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท (2563) คือ “วัยรุ่น วัยรุ่น วัยวิกฤต วัยหัวเลี้ยวหัวต่อ หรือวัยยาบูแคม” ซึ่งมีความผันผวนทางอารมณ์ ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีอารมณ์ที่รุนแรง เกิดความคึกคะนองตามธรรมชาติ และถูกยั่วยุได้ง่าย เป็นวัยที่ต้องการสร้างเอกลักษณ์ของตนเองขึ้นมา ต้องการการยอมรับจากสังคม ต้องการการนับถือจากเพื่อน รุ่นน้อง หรือรุ่นพี่

6.6 เพื่อน ความสัมพันธ์กับเพื่อนส่วนใหญ่มีผลมากที่สุดต่อการทะเลาะวิวาท การรวมกลุ่ม ความขัดแย้งหรือการมีความเห็นต่าง และอยากที่จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน อาจเป็นที่มาของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง โดยสอดคล้องกับ กฤตพร ชุมสุวรรณ (2559); อิศเรศวร์ ลักษมีพิเชษฐ์ (2561); ฐานันท์ เรื่องรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท (2563) คือ การรักพวกพ้องและการคบเพื่อนของนักเรียนอาชีวศึกษาเมื่ออยู่รวมกันเป็นกลุ่ม จะทำให้เกิดความคึกคะนอง มีการยั่วยุภายในกลุ่มทำให้เกิด

แรงกระตุ้นความรู้สึกที่ทำให้ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เมื่อเห็นนักเรียนต่างสถาบันที่เคยทำร้ายตนเองหรือเพื่อน และต้องการได้รับการยอมรับจาก กลุ่มเพื่อน จึงทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท

6.7 สารเสพติด การที่นักเรียนใช้สารเสพติดอาจทำให้มีพฤติกรรมในทางที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการขาดสมดุลในการปรับตัวและควบคุมอารมณ์ ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียนให้มีสถานะจิตอารมณ์ไม่ปกติ และสารเสพติดทำให้การตัดสินใจ และการปฏิสัมพันธ์ลดลง โดยสอดคล้องกับ ฐานันส์ เรืองรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท (2563) คือ มีปัญหาด้านยาเสพติด เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานำปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ทราบในงานวิจัยนี้ ไปกำหนดนโยบายเพื่อไม่ให้นักเรียนอาชีวศึกษาเกิดการทะเลาะวิวาท

7.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ทราบในงานวิจัยนี้ ไปกำหนดแนวปฏิบัติการบริหารงานเชิงรุกควบคู่กับนโยบาย เพื่อไม่ให้นักเรียนอาชีวศึกษาเกิดการทะเลาะวิวาท

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านอื่น ๆ ประกอบการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลายสถานศึกษา เพื่อให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. เอกสารอ้างอิง

กฤตพร ชุมสุวรรณ. (2559). การศึกษาแนวทางเพื่อจัดการปัญหาการทะเลาะวิวาท ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ฐานันส์ เรืองรัตนพงศ์ และ ศศิภัทรา ศิริวาโท. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันอาชีวศึกษา ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. ใน **เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2563** (1 พฤษภาคม หน้า 911–1,000). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.

ณัฐฐาภรณ์ ไส้กันทัด. (2557). พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีววิทยาและงานยุติธรรม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระครูกิตติวราทร, และคณะ. (2562). การพัฒนารูปแบบการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยพุทธวิธี (รายงานการวิจัย). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุณีย์ กัลยาจิตร์, อนุสรณ์ พยัคฆาคม, และ มนตรี ยิ้มแย้ม. (2561, มกราคม-มิถุนายน). รูปแบบและแนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. **สหศาสตร์**, 18, (1), หน้า 167-192.

อิสเรศวร์ ลักขมีพิเชษฐ์. (2561). **มาตรการป้องกันปัญหาความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีววิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.